

Кодифікатор
елементів змісту і вимог щодо рівня підготовки випускників
організацій освіти для проведення в 2017 році єдиного державного
екзамену з УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Кодифікатор елементів змісту і вимог щодо рівня підготовки випускників організацій освіти для проведення у 2017 році єдиного державного екзамену з української літератури (далі – кодифікатор) є одним з документів, що визначає структуру і систематизований перелік вимог щодо рівня підготовки випускників. Кодифікатор складений на основі Державного освітнього стандарту.

Розділ 1. Перелік елементів змісту, що перевіряються на єдиному державному екзаміні з УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Перелік елементів змісту, що перевіряються на єдиному державному екзаміні з української літератури, складений на основі Державного освітнього стандарту.

У першому стовпчику таблиці вказані коди розділів та елементів змісту. Жирним шрифтом виділені великі блоки змісту, які нижче розподілені на невеликі елементи.

Код елементів	Елементи змісту, що перевіряються завданнями КВМ ЄДЕ
1	Відомості з теорії та історії літератури
1.1	Художня література як мистецтво слова
1.2	Фольклор. Жанри фольклору
1.3	Художній образ. Художній час і простір
1.4	Зміст і форма. Поетика
1.5	Авторський задум і його втілення. Художній вимисел. Фантастика
1.6	Історико-літературний процес. Літературні напрямки і течії: класицизм, сентименталізм, романтизм, реалізм, модернізм (символізм, футуризм), постмодернізм
1.7	Літературні роди: епос, лірика, драма. Жанри літератури: роман, повість, оповідання, притча; поема, балада
1.8	Авторська позиція. Тема. Ідея. Проблематика. Сюжет. Композиція. Антитеза. Розвиток дії: експозиція, зав'язка, кульмінація, розв'язка, епілог. Ліричний відступ. Конфлікт. Автор-оповідач. Образ автора. Персонаж. Характер. Тип. Ліричний герой. Система образів. Портрет. Пейзаж. Ремарка. «Вічні теми» і «вічні образи» в літературі. Пафос. Фабула. Мовленнєва характеристика героя: діалог, монолог, внутрішнє мовлення
1.9	Деталь. Символ. Підтекст
1.10	Психологізм. Народність. Історизм
1.11	Трагічне і комічне. Сатира, гумор, іронія, сарказм. Гротеск
1.12	Мова художнього твору. Риторичне питання. Афоризм. Інверсія. Повтор. Анафора. Зображувально-виражальні засоби в художньому творі: порівняння, епітет, метафора, метонімія. Гіпербола. Алгоритм. Звукопис: алітерація, асонанс

1.13	Стиль
1.14	Проза і поезія. Система віршування. Віршовані розміри: хорей, ямб, дактиль, амфібрахій, анапест. Ритм. Рима. Строфа. Білий вірш. Верлібр
1.15	Літературна критика
2	Література Київської Русі
2.1	«Слово о полку Ігоревім»
3	Давня література
3.1	Григорій Сковорода. «Всякому місту – звичай і права...», «Ой пташино жовтобока...», «De libertate», «Пчела и Шершень», «Кукушка и Косик»
4	Література кінця ХУІІ – перших десятиліть ХІХ ст.
4.1	Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка»
4.2	Григорій Квітка-Основ'яненко. «Маруся», «Конотопська відьма», «Сватання на Гончарівці»
5	Літературний процес 40 – 60 років ХІХ ст.
5.1	Тарас Шевченко. «Причинна», «Катерина», «До Основ'яненка», «Іван Підкова», «Гамалія», «Гайдамаки», «Назар Стодоля», «Розрита могила», «Сон» («У всякого своя доля»), «Єретик», «Великий льох», «Наймичка», «Кавказ», «І мертвим, і живим...», «Мені однаково, чи буду...», «Садок вишневий коло хати...», «Полякам», «Іржавець», «Варнак», «У Бога за дверима лежала сокира...», «І виріс я на чужині...», «Не тополю високою...», «І широкою долину...», «Зацвіла в долині...», «Художник», «Неофіти», «Доля», «Муза», «Слава», «Юродивий», «Я не нездужаю, нівроку...», «Ісаія. Глава 35», «Молитва», «Марія»
5.2	Леонід Глібов. «Лисиця-жалібниця», «Щука», «Мірошник», «Цуцик», «Журба»
5.3	Пантелеймон Куліш. «До кобзи», «Рідне слово», «Орися», «Чорна рада»
5.4	Марко Вовчок. «Інститутка»
6	Літературний процес 70-90-х років ХІХ ст.
6.1	Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я».
6.2	Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
6.3	Іван Карпенко-Карий. «Хазяїн»
6.4	Іван Франко. «Гімн», «Чого являєшся мені у сні», «Декадент», «Мойсей», «Перехресні стежки»
7	Літературний процес кінця ХІХ – початку ХХ ст.
7.1	Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Intermezzo»
7.2	Леся Українка. «Contra spem spero», «І все-таки до тебе думка лине...», «Як я люблю оці години праці», «Стояла я і слухала весну», «Лісова пісня», «Бояриня»
7.3	Василь Стефаник. «Камінний хрест»
7.4	Ольга Кобилянська. «Людина»
8	Літературний процес ХХ ст.
8.1	Павло Тичина. «Арфами, арфами...», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Коли в твої очі дивлюся...», «Скорбна мати»,

	«Похорон друг»
8.2	Максим Рильський. «Яблука доспіли...», «Шопен», «Слово про рідну матір»
8.3	Володимир Сосюра. «Любіть Україну», «Білі акації будуть цвісти...», «Так ніхто не кохав...»
8.4	Микола Хвильовий. «Я (Романтика)»
8.5	Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Мисливські усмішки»
8.6	Юрій Яновський. «Вершники» (новели «Подвійне коло», «Шаланда в морі»)
8.7	Микола Куліш. «Мина Мазайло»
8.8	Іван Кочерга. «Ярослав Мудрий»
8.9	Олександр Довженко. «Зачарована Десна», «Україна в огні»
8.10	Олесь Гончар. «Собор»
8.11	Василь Симоненко. «Лебеді материнства», «Ти знаєш, що ти – людина», «Кривда»
8.12	Дмитро Павличко. «Коли ми йшли удвох з тобою...», «Два кольори», «О рідне слово, хто без тебе я?»
8.13	Ліна Костенко. «Пастораль ХХ сторіччя», «Життя іде і все без коректур», «Світлий сонет», «Маруся Чурай»
8.14	Григор Тютюнник. «Зав'язь», «Три зозулі з поклоном»
8.15	Василь Стус. «На колимському морозі калина», «За літописом Самовидця», «Сто років, як сконала Січ»
8.16	Іван Драч. «Балада про соняшник», «Етюд про хліб», «Чорнобильська мадонна»
8.17	Борис Олійник. «Пісня про матір», «В оборону хліба», «Крило»
9	Твори українських письменників-емігрантів
9.1	Іван Багряний. «Тигролови»
9.2	Василь Барка. «Жовтий князь»
9.3	Улас Самчук. «Марія»
9.4	Євген Маланюк. «Сучасники», «Шевченко»

Розділ 2. Перелік вимог щодо рівня підготовки випускників

Контрольні вимірвальні матеріали розробляються не тільки на основі перерахованих у розділі 1 елементів змісту, але й з опорою на вимоги щодо рівня підготовки випускників, що відображені в Державному освітньому стандарті (наказ Міністерства освіти ПМР №547 від 12.05.2009 р.).

У першому стовпчику таблиці вказані коди вимог, для яких створюються перевірні завдання. Жирним курсивом вказані великі блоки вимог, які нижче розподілені на невеликі елементи.

Код вимог	Вимоги щодо рівня підготовки випускників, які перевіряються завданнями КВМ
1	Знати/розуміти
1.1	образну природу словесного мистецтва
1.2	зміст вивчених літературних творів
1.3	основні факти життя і творчості письменників-класиків ХІХ-ХХ ст., етапи їх творчої еволюції
1.4	історико-культурний контекст і творчу історію творів

1.5	основні закономірності історико-літературного процесу; відомості про окремі періоди його розвитку; риси літературних напрямків і течій
1.6	основні теоретично-літературні поняття
2	Уміти
2.1	відтворювати зміст літературного твору
2.2	аналізувати та інтерпретувати літературний твір, використовуючи відомості з історії та теорії літератури (художня структура, тематика, проблематика, моральний пафос, система образів, особливості композиції, художнього часу і простору, зображувально-виражальні засоби мови, художня деталь); аналізувати епізод (сцену) вивченого твору, пояснювати його зв'язок з проблематикою твору
2.3	співвідносити художню літературу з фактами суспільного життя і культури; розкривати роль літератури в духовному і культурному розвитку суспільства
2.4	розкривати конкретно-історичний та загальнолюдський зміст вивчених літературних творів; пов'язувати літературну класику з часом написання, з сучасністю і традицією; виявляти ключові проблеми української літератури
2.5	співвідносити вивчений твір з літературним напрямком епохи; виділяти риси літературних напрямків і течій при аналізі творів
2.6	визначати жанрово-родову специфіку літературного твору
2.7	порівнювати літературні твори, а також їх різні художні, критичні та наукові інтерпретації
2.8	виявляти авторську позицію, характеризувати особливості стилю письменника
2.9	аргументовано формулювати своє ставлення до прочитаного твору
2.10	писати рецензії на прочитані твори і твори різних жанрів на літературні теми
3	Використовувати набуті знання та вміння в практичній діяльності і повсякденному житті для
3.1	створення зв'язного тексту (усного чи письмового) на необхідну тему з урахуванням норм української літературної мови
3.2	участі в діалозі чи дискусії